

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ
ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА
ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ**

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135,
тел.: (044) 351-40-96, (044) 351-40-35,
E-mail: miu@mtu.gov.ua, сайт: www.mtu.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37472062

**Структурні підрозділи обласних та
Київської міської військових
адміністрацій до компетенції яких
належать питання житлово-
комунального господарства**

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, враховуючи численні звернення підприємств галузі та споживачів комунальних послуг щодо застосування плати за абонентське обслуговування роз'яснює наступне.

У розумінні статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон) плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за *індивідуальним договором про надання комунальних послуг* або за *індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг* (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).

Таким чином, плата за абонентське обслуговування не є комунальною послугою, а є окремим платежем, який сплачується у чітко визначених Законом випадках.

Слід зазначити, що у статті 1 Закону передбачено перелік витрат, які можуть включатися до складу плати за абонентське обслуговування.

Виходячи із особливостей діяльності виконавця комунальної послуги та специфіки обслуговування ним абонентів за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг,

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9113600FBC4B300
Дійсний з 01.03.2023 0:00:00 по 28.02.2025 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4980/25/14-24 від 16.04.2024

наявності/відсутності вузлів комерційного обліку у будівлі, виконання робіт (послуг), пов'язаних із їх обслуговуванням тощо, перелік витрат, що включаються до складу плати за абонентське обслуговування та їх обсяг, визначаються виконавцем комунальної послуги.

Витрати, які включаються до складу плати за абонентське обслуговування, є постійними витратами виконавця, які розраховуються на планований період (12 місяців) у розрахунку на одного абонента та оформлюється наказом по підприємству.

При цьому плата за абонентське обслуговування визначається по підприємству, а не по будівлях споживачів.

Залежно від наявності чи відсутності вузлів комерційного обліку, їх кількості у будівлі плата за абонентське обслуговування може бути диференційованою.

Звертаємо увагу, що витрати, які включаються до складу плати за абонентське обслуговування, із тарифів на комунальні послуги мають бути виключеними.

Так, пунктом 26 Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води та пунктом 24 Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання і централізоване водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869, передбачено, що до складу тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення не включаються витрати, які включено до складу плати за абонентське обслуговування згідно із Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

Застосування плати за абонентське обслуговування до споживача здійснюється з урахуванням умов договору про надання комунальної послуги, укладеного між сторонами.

При цьому варто звернути увагу, що згідно з положеннями Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 2019 р. № 690, Правил надання послуги з постачання гарячої води, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1182, та Правил надання послуги з постачання теплової енергії, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 830:

споживач не звільняється від плати за абонентське обслуговування у разі відсутності фактичного споживання ним послуги або у разі відключення (відокремлення) його квартири або нежитлового приміщення від мереж (систем) централізованого теплопостачання та постачання гарячої води;

споживач не звільняється від оплати послуги, отриманої ним до укладення відповідного договору;

споживач не звільняється від оплати послуги за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (на іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб;

розмір плати за абонентське обслуговування, визначений виконавцем, не може перевищувати граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів України.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9113600FBC4B300
Дійсний з 01.03.2023 0:00:00 по 28.02.2025 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4980/25/14-24 від 16.04.2024

Щодо застосування плати за абонентське обслуговування до власників нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку, зазначаємо, що відповідно до статті 14 Закону за рішенням співвласників багатоквартирного будинку, прийнятим відповідно до закону, з виконавцем відповідної комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і послуг з постачання та розподілу електричної енергії) укладається, зокрема, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем. Такий договір укладається кожним співвласником багатоквартирного будинку самостійно.

У разі якщо співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали з виконавцем комунальної послуги відповідний договір, з ними укладається індивідуальний договір про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання.

Законом України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» визначено, що співвласник багатоквартирного будинку – це власник квартири або нежитлового приміщення у багатоквартирному будинку.

Отже, споживач у багатоквартирному будинку (не залежно від його статусу), з яким укладено індивідуальний договір про надання комунальної послуги або індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальної послуги, має сплачувати плату за абонентське обслуговування (але не більше граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів).

На виконання вимог пункту 6 частини першої статті 4 Закону Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 21 серпня 2019 р. № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (далі – Постанова).

Згідно з Постановою станом на 1 січня 2024 р. граничний розмір плати за абонентське обслуговування, розрахований за вказаною формулою, становить:

42,94 грн/абонента в місяць – для послуг з постачання теплової енергії; послуг з постачання гарячої води; централізованого водопостачання; централізованого водовідведення.

20,34 грн/абонента в місяць – для послуг з поводження з побутовими відходами.

Граничний розмір плати за абонентське обслуговування застосовується окремо за кожною комунальною послугою (постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване водовідведення; поводження з побутовими відходами) виконавцями послуг, що нараховують плату за абонентське обслуговування згідно з відповідними договорами.

Інформація про граничні показники та соціальні стандарти (норми/нормативи) у сфері житлово-комунального обслуговування розміщена на офіційному веб-сайті Мінінфраструктури (Галузі → Сфера комунальних послуг → Економіка та тарифна політика → 1.3 Соціальні нормативи).

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9113600FBC4B300
Дійсний з 01.03.2023 0:00:00 по 28.02.2025 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4980/25/14-24 від 16.04.2024

Підпункт 2 пункту 2 Постанови передбачає, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до Постанови.

Разом з тим, за умови неможливості виконання частини функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем комунальних послуг абонентів за індивідуальними договорами або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (наприклад, неможливістю зняття показань вузлів комерційного обліку, здійснення обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку з причин, що не залежать від виконавця, зокрема в період воєнного стану), розмір плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживача, має бути перерахованим (зменшеним) виконавцем комунальної послуги відповідно до фактично понесених витрат.

Також звертаємо увагу, що відповідно до пункту 7¹ Прикінцевих та перехідних положень Закону встановлено, що споживачам комунальних послуг та власникам (співвласникам) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, у відповідній будівлі, які сплачують плату за абонентське обслуговування, надаються пільги та субсидії на оплату цього платежу.

У зв'язку із цим пунктом 3³ постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» встановлено, що пільги і субсидії на оплату абонентського обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг, надаються в межах граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

Окремо зазначаємо, що стаття 9 Закону передбачає, що структура плати виконавцю комунальної послуги визначається згідно з договором про надання відповідної комунальної послуги, укладеним за вимогами цього Закону.

Споживач щомісяця (або з іншою періодичністю, визначеною договором) вносить однією сумою плату виконавцю комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу природного газу та електричної енергії), у тому числі якщо вона складається з окремих складових, передбачених відповідним договором, укладеним відповідно до цього Закону. При цьому виконавці комунальних послуг

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9113600FBC4B300
Дійсний з 01.03.2023 0:00:00 по 28.02.2025 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4980/25/14-24 від 16.04.2024

забезпечують деталізацію інформації щодо складових плати у рахунках споживачів.

Крім цього зазначаємо, що наразі до Міністерства надходять численні звернення від споживачів комунальних послуг щодо відсутності інформації про структуру плати за абонентське обслуговування та неможливість її отримання у виконавців відповідних послуг.

За таких умов просимо забезпечити розміщення на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця відповідної комунальної послуги інформації про розмір та структуру плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживачів, а також надати роз'яснення щодо особливостей застосування цього платежу до споживачів комунальних послуг.

Директор Департаменту
комунальних послуг

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

Ольга Леппо 351 46 17

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9113600FBC4B300
Дійсний з 01.03.2023 0:00:00 по 28.02.2025 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

4980/25/14-24 від 16.04.2024